

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ตัวแปรคัตสรรที่ส่งผลต่อรูปแบบการให้คำปรึกษาของนักฝึกอบรม ภาคเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษารูปแบบการให้คำปรึกษาของนักฝึกอบรม ภาคเอกชน ในเขต กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคัตสรรด้านสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้คำปรึกษา ด้านสถานภาพส่วนตัวของผู้ขอคำปรึกษา เรื่องที่นักฝึกอบรมให้คำปรึกษา และด้านคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา กับรูปแบบการให้คำปรึกษาของนักฝึกอบรมภาคเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาตัวแปรคัตสรร ด้านสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้คำปรึกษา ด้านสถานภาพส่วนตัวของผู้ขอคำปรึกษา และด้านคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา และเรื่องที่นักฝึกอบรมให้คำปรึกษาที่ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของรูปแบบการให้คำปรึกษาของนักฝึกอบรม ภาคเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีรายละเอียดและขั้นตอนการทำวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมทุกระดับชั้น ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานฝึกอบรม ภาคเอกชน กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยกำหนดขนาดประชากรดังนี้

1. สํารวจรายชื่อบริษัท ภาคเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตามรายงานของฝ่ายบริษัทจดทะเบียนและรายชื่อบริษัทในหนังสือ Thailand Company Information 2002 - 2003
2. โทรศัพท์สอบถามและคัดเลือกเฉพาะบริษัทที่มีหน่วยงานฝึกอบรมได้จำนวน 167 บริษัท จำนวนเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมทุกระดับชั้นประมาณ 700 คน ผู้วิจัยจึงใช้ทุกคนในการศึกษาครั้งนี้

จากการส่งแบบสอบถามไปยังประชากรทั้งหมด 700 ฉบับ ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามกลับคืน และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 514 ฉบับ

คิดเป็นร้อยละ 73.4 และจากการติดตามแบบสอบถามกลับคืน ได้รับการปฏิเสธในการให้ข้อมูลในการวิจัยจำนวน 64 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 9.14 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางแสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่ง ที่ได้รับการปฏิเสธ ที่ไม่ได้รับคืนและจำนวนร้อยละของแบบสอบถามที่ใช้ได้จริง

ประเภทธุรกิจ	จำนวนแบบสอบถาม				แบบสอบถามที่ใช้ได้จริง	
	ที่ส่ง	ปฏิเสธ	ไม่ได้รับคืน	ได้รับคืน	จำนวน	ร้อยละ
สินค้าอุปโภค บริโภค	63	9	17	37	37	7.2
การบริการ	48	12	8	28	28	5.4
คมนาคม	42	0	3	39	35	6.8
สื่อสารโทรคมนาคม	73	9	14	50	48	9.3
สถาบันการเงิน	100	3	12	85	74	14.4
ก่อสร้างและก่อสร้าง	93	4	15	74	71	13.8
อสังหาริมทรัพย์						
การเกษตร	98	5	3	90	88	17.1
อุตสาหกรรมเบา	88	4	10	74	71	13.8
อุตสาหกรรมหนัก	95	18	15	62	62	12.1
รวม	700	64	97	539	514	73.4
ร้อยละ	100	9.14	13.8	77.0		

หมายเหตุ แบบสอบถามที่ได้รับการปฏิเสธ เนื่องจากในหน่วยงานนั้นไม่มีลักษณะตามที่ศึกษาและบางองค์กรไม่ประสงค์เปิดเผยข้อมูล หรือให้ข้อมูลได้เฉพาะบางส่วนเท่านั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพส่วนตัวของผู้ให้คำปรึกษา สถานภาพส่วนตัวของผู้ขอคำปรึกษา คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา และเรื่องที่น่าก่อกวนให้คำปรึกษา เป็นแบบสอบถามชนิดให้เลือกตอบ ซึ่งมีทั้งแบบเลือกตอบเพียงข้อเดียวและเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบวัดรูปแบบการให้คำปรึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยพัฒนามาจากแนวคิดของ Davies (1975) , Rutt (1984) และอรรถวิทย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2532) ประกอบด้วย 3 รูปแบบ ได้แก่

The Product Model ,The Prescription ,The Collaboration เป็นแบบสอบถามประเภท มาตรฐานแบบลำดับขั้นการจัดค่า (Rating Scale) 5 อันดับ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ค้นคว้าตำรา เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ส่งผลต่อรูปการ ให้คำปรึกษา และนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์และคัดตัวแปรที่คาดว่าจะสัมพันธ์กับลักษณะ ของรูปแบบการให้คำปรึกษา โดยผู้วิจัยได้ตั้งกรอบแนวคิดในการวิจัย
2. สร้างข้อคำถามจากหลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วจึงร่างแบบสอบถาม และ นำไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำในการตรวจแก้ไขด้านเนื้อหาและ การใช้ภาษา
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 2 ท่าน และด้าน ภาษาจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหาและการใช้ภาษา
4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักฝึกอบรม หน่วยงานฝึกอบรม ภาคเอกชน 5 บริษัท ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับประชากรที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 6 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจใน การใช้ภาษา
5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้กับนักฝึกอบรม หน่วยงาน เอกชน ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับประชากรที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 30 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของ แบบสอบถาม
6. นำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง แล้วจึงนำไปใช้เป็นแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัย

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาความตรงตามเนื้อหา และความเที่ยงของเครื่องมือ มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. การหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องด้านภาษา เพื่อให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วผู้วิจัยนำ มาปรับปรุงแก้ไข และนำเสนอแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหาจำนวน 3 ท่าน ความ ครอบคลุมของเนื้อหา และลักษณะของแบบสอบถาม แล้วนำมาปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไข ต่อจากนั้นจึงนำไปทดลองใช้กับนักฝึกอบรมที่มีลักษณะคล้าย

กับประชากรจำนวน 6 คน เพื่อทดสอบความเข้าใจในข้อความ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้เพื่อหาความเที่ยงของแบบสอบถาม

2. การหาความเที่ยง (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับนักฝึกอบรมที่มีลักษณะคล้ายกับประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 5 บริษัท รวมทั้งสิ้น 30 คน เพื่อศึกษาปัญหาในการนำไปใช้ และศึกษาความเป็นปรนัยของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 3 คือ แบบวัดรูปแบบการให้คำปรึกษามาคำนวณหาความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยง = 0.95

ตารางที่ 2 ตารางแสดงคำถามแยกตามขั้นตอนและรูปแบบการให้คำปรึกษา

ขั้นตอน	The Product Model	The Prescription Model	The Collaboration Model
1. กำหนดหรือ ระบุปัญหา (The Problem Identification)	1	6	3
2. กำหนดแนวทางแก้ปัญหา (Solution Assessment)	9	2	13
3. ดำเนินการแก้ปัญหา (Implementation)	10	5	11
4. การประเมินการแก้ปัญหา (Evaluation)	7	15	8
5. ยุติการให้คำปรึกษา (Termination)	4	12	14

จากตารางที่ 5 ผู้วิจัยได้จัดทำข้อความแบ่งเป็น 3 รูปแบบได้แก่ The Product Model The Prescription Model และ The Collaboration Model แต่ละรูปแบบมีขั้นตอนการให้คำปรึกษา 5 ขั้น รวมทั้งสิ้น 15 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. แบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม ตามจำนวนของนักฝึกอบรม

กลุ่มที่ 1 เป็นบริษัทที่มีจำนวนนักฝึกอบรม 10 คนขึ้นไป ผู้วิจัยนำแบบสอบถามครบ

ตามจำนวนนักฝึกอบรม ของแต่ละหน่วยงาน ไปติดต่อผู้บังคับบัญชาหน่วยงานฝึกอบรม ภาค เอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้วยตนเอง และนัดวันมารับด้วยตนเอง

กลุ่มที่ 2 เป็นบริษัทที่มีจำนวนนักฝึกอบรมน้อยกว่า 10 คน ผู้วิจัยนำแบบสอบถามครบตามจำนวนนักฝึกอบรม ส่งทางไปรษณีย์ ไปยังผู้บังคับบัญชาหน่วยงานฝึกอบรม ภาค เอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยแนบซองและติดแสตมป์พร้อมชื่อ ที่อยู่ของผู้วิจัย ไปกับแบบสอบถามทุกฉบับ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งกลับ

2. หลังจากส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์แล้ว 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองและรอรับจากไปรษณีย์

3. สัปดาห์ที่ 3 ผู้วิจัยโทรศัพท์ติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับคืน ครั้งที่ 1 พร้อมทั้งนำส่งใหม่ทางไปรษณีย์สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้รับหรือหาเอกสารไม่ครบ และนัดวันรับคืนด้วยตนเอง

4. สัปดาห์ที่ 4 ผู้วิจัยโทรศัพท์ติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับคืน ครั้งที่ 2 พร้อมทั้งนำส่งใหม่ทางไปรษณีย์สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้รับหรือหาเอกสารไม่ครบ และนัดวันรับคืนด้วยตนเอง

5. คัดเลือกแบบสอบถามที่ใช้ได้จริง แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 10.0 for Windows โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

1. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนและลงคะแนนในกระดาษโค้ด (Coding Form) ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรคัดสรร ด้านสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้คำปรึกษา สถานภาพส่วนตัวผู้ขอคำปรึกษา คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา และเรื่องที่นักฝึกอบรมให้คำปรึกษา ให้คะแนนดังนี้

ด้านสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้คำปรึกษา ให้คะแนน ดังนี้

เพศ	เพศชาย	ลงรหัสเท่ากับ 1
	เพศหญิง	ลงรหัสเท่ากับ 0
อายุ	อายุต่ำกว่า 25 ปี	ลงรหัสเท่ากับ 1
	อายุระหว่าง 25 - 35 ปี	ลงรหัสเท่ากับ 2

อายุระหว่าง 36 - 45 ปี	ลงรหัสเท่ากับ 3
อายุ 45 ปีขึ้นไป	ลงรหัสเท่ากับ 4

ประสบการณ์การทำงาน

น้อยกว่า 1 ปี	ลงรหัสเท่ากับ 1
1 - 5 ปี	ลงรหัสเท่ากับ 2
6 - 10 ปี	ลงรหัสเท่ากับ 3
11 - 15 ปี	ลงรหัสเท่ากับ 4
16 ปีขึ้นไป	ลงรหัสเท่ากับ 5

ตัวแปรด้าน คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา และเรื่องที่นักฝึกอบรมให้คำปรึกษา ให้คะแนนดังนี้

ตอบในตัวเลือกนั้น	ลงรหัสเท่ากับ 1
ไม่ตอบในตัวเลือกนั้น	ลงรหัสเท่ากับ 0

ข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรคัตสรรด้านสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้คำปรึกษา สถานภาพส่วนตัวของผู้ขอคำปรึกษา คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา และเรื่องที่นักฝึกอบรมให้คำปรึกษา วิเคราะห์โดยคำนวณหาค่าความถี่ และร้อยละเป็นรายชื่อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการให้คำปรึกษา ให้คะแนนดังนี้

ระดับความสอดคล้องมากที่สุด	ลงรหัสเท่ากับ 5
ระดับความสอดคล้องมาก	ลงรหัสเท่ากับ 4
ระดับความสอดคล้องปานกลาง	ลงรหัสเท่ากับ 3
ระดับความสอดคล้องน้อย	ลงรหัสเท่ากับ 2
ระดับความสอดคล้องน้อยที่สุด	ลงรหัสเท่ากับ 1

2. ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการให้คำปรึกษาวิเคราะห์โดยหาค่าและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาแปลผล ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	มีลักษณะสอดคล้องน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	มีลักษณะสอดคล้องน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	มีลักษณะสอดคล้องปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	มีลักษณะสอดคล้องมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีลักษณะสอดคล้องมากที่สุด

หาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการให้คำปรึกษา กับตัวแปรคัตสรรด้านสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้คำปรึกษา ด้านสถานภาพส่วนตัวของผู้ขอคำปรึกษา ด้านคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา และปัญหาที่ขอคำปรึกษา วิเคราะห์โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson The Product Moment Correlation) ศึกษาตัวแปรคัตสรรด้านสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้คำปรึกษา สถานภาพส่วนตัวของผู้ขอคำปรึกษา คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา และเรื่องที่น่าฝึกอบรมให้คำปรึกษา โดยใช้ตัวแปรคัตสรรทุกตัวร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของรูปแบบการให้คำปรึกษา วิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย